

Tednik Učiteljski Tovariš.

Glasilo avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Štev. 43.

V Ljubljani, 27. vinotoka 1905.

XLV. leto.

»Učiteljski Tovariš« izhaja vsak petek. Ako je na ta dan praznik, izide list dan pozneje. Vse leto stoji 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spise je pošiljati samo na naslov: Uredništvo »Učiteljskega Tovariša« v Idriji. Naročnino prejema Francišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Rokopisov ne vračamo. — Oglasi in poslanice stanejo za stran 30 K, pol strani 16 K, 1/2 strani 10 K, 1/4 strani 8 K, 1/8 strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljane po dogovoru. Priloge poleg poštne 6 K.

Vsebina: Regulacija učiteljskih plač v kranjskem deželnem zboru. — Regulacija učiteljskih plač na Goriškem. — Naš denarni zavod. — Pisarna za zdravljenje naših bolnih stanovskih, družabnih, uradnih, književnih, narodnostnih in političnih razmer. — Razstava učil v Ljubljani. — Učiteljski stan — najlepši stan. — Dopisi. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inserati.

Regulacija učiteljskih plač v kranjskem deželnem zboru.

V sredo dne 25. t. m. je izročil poslanec Ivan Hribar s tovariši deželnemu glavarju naslednji predlog:

Visoki deželni zbor skleni:

1. Pravična uravnava sedanjim razmeram neprimernih službenih prejemkov učiteljskega osebja na ljudskih šolah v deželi Kranjski se smatra za nujno.

2. Izvoli naj se poseben odsek dvanajstoričice, ki se naj o tej uravnavi posvetuje in še v tem zasedanju stavi deželnemu zboru svoje nasvete.

Utemljeval bo ta nujni predlog gosp. poslanec Ivan Hribar v eni prihodnjih sej.

Regulacija učiteljskih plač na Goriškem.

Že v zadnji številki smo javili, da so v zadnjem zasedanju deželnega zbora goriškega sprejeli tak zakon o regulaciji učiteljskih plač, oziroma o pokritju za to regulacijo potrebnih stroškov, da je bilo takoj v začetku jasno, da ne dobi ta zakon sankcije. S tem zakonom so dokazali goriški deželni poslanci, da jim ni v resnici do izboljšanja učiteljskega gmotnega položaja, nego da jim je bilo samo do tega, da nasujejo učiteljstvu peska v oči.

Dodatno k omenjeni notici nam poročajo z Goriškega: Načrt zakona glede urejenja učiteljskih plač na Goriškem, ki ga je sprejel naš preslavni in premodri deželni zbor v svojem zadnjem zasedanju, so smatrali pametni ljudje zaradi določitve pokritja zvišanih stroškov takoj za mrtvo rojeno dete. In niso se motili, zakaj omenjeni načrt so na dunajski kliniki študirali in opazovali prav dolgo časa, in sicer do zopetnega sklicanja deželnega zbora, preden so se prepričali, da je v istini mrtvo rojeno dete, ki so ga vrnili, da ga finančne kapacitete našega deželnega zbora pokopljejo k drugim enakim aktom. Igrali so golo komedijo.

Ali šalo na stran, ker je stvar preresna! Razburjali so duhove, in sedaj so razburjenil!

Načrt pokritja zvišanih stroškov za učiteljske plače je bil tako nesmiseln, da so bili sami deželni poslanci, ko so ga sprejeli, gotovo prepričani, da ga vlada nikakor ne more predložiti v najvišjo sankcijo — kar se je tudi zgodilo. To se pa pravi z učiteljstvom uganjati burke, in modri gospodje deželni poslanci naj pomislijo, da vsaka struna, ako se jo preveč nateza, rada poči in da postane rob, ko je otresele verige, krvoločne in brezobzirne. O resničnosti te trditve se prepričajo tudi na Goriškem!

Ako deželni zbor in šolske oblasti mislijo, da bodo z disciplinarnimi sredstvi še dalje tlačili duhove, se jako motijo. Učiteljstvo je obupano. Človek pa, ki je izgubil upanje, da bi zadostili njegovim pravičnim zahtevam, je vsega zmožen. Gmotno stanje goriških učiteljev je tako žalostno in obupno, da so bile rodovine treh umrlih učiteljev prisiljene apelirati na stanovsko milosrčnost, da so se mogle preživeti par dni in da niso pomrle od gladi!

Potezajo se za vseučilišča, a glavno stvar — ljudsko šolstvo — pa zanemarjajo! Koliko časa se bodo premodri člani deželnega zbora goriškega še šalili z učiteljstvom?!

Dospela je najskrajnejša doba, ko se mora učiteljstvo brez najmanjše bojzani postaviti na noge, da izvojuje zmago in pride do kruha!

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodono naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do konca meseca kimavca 1905 K 143.621:52.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštinih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.